

Sankt Petri kyrka Klippan

56.1330, 13.1421

Sedan slutet av 1950-talet har mer än 50 nya kyrkor byggts i Lunds stift, och de flesta av kyrkorna har uppförts i tätorternas ytterområden där det i och med den växande befolkningen funnits behov för nya kyrkor.

Men med Sankt Petri kyrka är det tvärt om. Den är byggd mitt i centrum.

Församlingens kyrka var tidigare Gråmanstorps kyrka som ligger några kilometer nordväst om Klippan - alltså utanför tätorten, men isamband med en kyrkoherdeinstallation 1960 uppmärksammades behovet av en ny centralt belägen kyrka.

Redan i stadsplanen från 1915 var en kyrka inritad på den gamla marknadsplatsen i nuvarande Stadsparken, men det dröjde 50 år innan kyrkan förverkligades. Istället användes en skolsal för gudstjänster, liksom från mitten av 1930-talet Klippans kapell. I början av 1960-talet överlämnades tomten vid Stadsparken mitt i tätorten som gåva av Klippans kommun, och den 30 september 1964 togs det första spadtaget.

Sankt Petri kyrka är ritad av arkitekten Sigurd

Lewerentz, som räknas som landets internationellt sett mest uppmärksammade arkitekt under 1900-talet, och har bland annat också ritat Skogskyrkogården i Stockholm. Tillsammans med den också av Sigurd Lewerentz ritade Markuskyrkan i Björkhagen, Stockholm, anses Sankt Petri kyrka i Klippan som en höjdpunkt i 1900-talets svenska arkitektur, och har lovordats som ett arkitektoniskt mästerverk.

Byggmästare var Helge Lindgren från Klippan som tog hjälp av verkmästare Karl Sjöholm. Murarna består av hårdbränt, mörkt Helsingborgstegel, och inga stenar är tillhuggna. Den då gamle arkitekten var under byggtiden ständigt på byggplatsen, och han var noga med att inte en tegelsten fick delas, därför att teglet liksom människan duger att användas av Gud även om hon är "udda, ojämn och icke tillhuggen".

I kyrkans låga klockhus hänger det fyra klockor gjutna av M & E Ohlssons Klockgjuteri i Ystad. Klockorna som fått namn efter Petrus, Paulus, Andreas och Tomas har som inskriptioner dikter av Bo Setterlind.

Låt oss se oss omkring i kyrkorummet.

Det smidda järnkors som är centralt placerat på korväggen, är liksom ringen formgiven av konstnären Robert Nilsson.

Dubbelgobelängen som på den blå sidan skildrar uppståndelsen och på den röda passionshistorien, är skapade av Sven X-et Eriksson, och vävd av Barbro Nilsson hos Märta Måås-Fjetterström.

Kyrkans dopfunt formgiven av Lewerentz består av en vit mussla från Indiska oceanen, omgiven av sju saltglaserade ljusstakar från Höganäs.

Stolarna i kyrkan kommer från Danmark och är ursprungligen - 1940 - formgivna av P. V. Jensen för Grundtvigskyrkan i Köpenhamn.

Även orgeln från 1972 är byggd i Köpenhamn, av Paul-Gerhard Andersens orgelbyggeri.

Stensulpturen "Nådens skålar" är skapad av Christian Berg.

När Sankt Petri kyrkas tak byttes ut 2011 lät designern Mats Theselius formge en stol av den gamla

takplåten. Stolen som döptes till "Hommage á Sigurd Lewerentz", är kopplas till Lewerentz design av kyrkans interiör, och har tillverkats i 120 numrerade exemplar.

Namnet Sankt Petri har anknytning till just ordet Klippan, för ordet Petri kommer från arameiskans ord Kefa som betyder just klippa, den latinska formen Petrus kommer från grekiskans Petra. Apostel Simon, som är känd som Petrus på latin, Petros på grekiska eller Kefas på Jesu eget språk arameiska - blev av Jesus utpekad som klippan som kyrkan skall byggas på. "Jag säger dig, att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka".

Källor:

Pdf: "Sankt Petri kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning." Lunds stift 2016. Jais arkitekter Kristina Simonsson.

Bok: "990 kyrkor från Skåne i söder till Lappland i norr". Beatrice och Gösta Glase. ISBN 91-7988-142-4

Bok: "Kyrkor i Skåne - en kulturhistoria". Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Bok: "Moderna kyrkor i Sverige". Helena Lind & Bert Leandersson. ISBN 978-91-7843-493-0

Bok: "Från Sankt Olof till Sankta Anna.

Kyrkobyggande i Lunds stift under andra hälften av
1900-talet". Per-Olof Ahrén & Lena Sjöstrand. ISBN
91-88552-41-1